

af andre fællesskabsinstrumenter end servicedirektivet, jf. lovens § 1, stk. 2, nr. 14.

§ 9, *stk. 2*, opstiller betingelser, der alle skal være opfyldt, for at en kompetent myndighed må stille krav om en tilladelse for at levere tjenesteydelser.

For det første skal tilladelsesordningen og betingelserne for at få tilladelsen være offentliggjort, dvs. at tjenesteydere på forhånd skal kunne orientere sig om, hvilke kriterier de kompetente myndigheder lægger til grund for deres behandling af tilladelser om ansøgning.

For det andet skal tilladelsesordningen og betingelserne for at få tilladelsen være begrundet i et tvingende alment hensyn. Tvingende almene hensyn er eksempelvis hensynet til offentlig orden, sikkerhed og sundhed, jf. EF-traktatens artikel 46 og 55, men også bl.a. miljøbeskyttelse, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere og forbrugerbeskyttelse. For definition af tvingende alment hensyn henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 8. Begrebet udvikles løbende i EU-retten, og nye hensyn kan derfor blive accepteret. Som udgangspunkt er det kun rene økonomiske hensyn, som en medlemsstat ikke vil kunne påberåbe sig (se f.eks. C-158/96, Kohl). EF-Domstolen har dog også afvist andre hensyn, eksempelvis hensynet til forbrugere i andre medlemsstater (se C-384/93, Alpine Investment). En tilladelsesordning kan heller ikke begrundes i et hensyn, hvis dette hensyn allerede er tilgodeset ved EU-harmonisering (se f.eks. C-5/96, Lomas).

Endvidere må tilladelsesordningen og betingelserne for at få tilladelse ikke indebære diskrimination af tjenesteyderen. Lovens § 9, stk. 2, forbyder ikke blot enhver diskrimination begrundet i nationalitet (direkte diskrimination), men også enhver indirekte diskrimination, som er begrundet i andre forhold, som reelt kan føre til samme resultat. Således må der for adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i Danmark, både som hoved- og bivirksomhed, ikke opstilles krav om etablering, ophold eller bopæl i Danmark. Der må heller ikke stilles krav om, at tjenesteyderen skal have sin hovedvirksomhed i Danmark. De kompetente myndigheder kan dog godt kræve, at en tjenesteyder eller en af dennes ansatte eller en repræsentant skal være til stede under udøvelsen af denne virksomhed, hvis det er begrundet i tvingende almene hensyn.

Endvidere må de kompetente myndigheder ikke anfægte selskabers rets og partsevne, hvis de er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en anden medlemsstat, hvor deres hovedvirksomhed er etableret.

Herudover må kompetente myndigheder ikke give tjenesteydere, der har særlig tilknytning til et nationalt eller lokalt socioøkonomisk miljø, nogen form for fordel i forbindelse med udstedelse af tilladelser. Desuden må tjenesteyderes muligheder for at erhverve, udnytte eller afhænde rettigheder og goder eller opnå forskellige former for lån og bolig, ikke begrænses på grund af tjenesteyderens etableringssted, hvis dette er nødvendigt for den pågældendes adgang til at optage og udøve den pågældende virksomhed.

Desuden må tilladelsesordningen ikke være mere restriktiv, end hvad der kræves for at nå det tilsigtede mål, dvs. tilladelsesordningen skal være proportional. Proportionalitet skal forstås sådan, at nationale krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at sikre det tvingende almene hensyn, som eksempelvis en tilladelsesordning er begrundet i. Det vil sige, at kravet om tilladelse skal være egnet til og nødvendigt for at sikre de hensyn, der forfølges. Hensynet skal altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Der bør således navnlig kun stilles krav om tilladelse, hvis eksempelvis en efterfølgende kontrol ville være uden virkning. Når det vurderes, om der er behov for en tilladelsesordning, eller om eksempelvis efterfølgende kontrol er tilstrækkelig, bør der tages behørigt hensyn til de risici og farer, der vil være forbundet med ikke at foretage en forhåndskontrol, navnlig henset til karakteren af den pågældende tjenesteydelse. Det bør i øvrigt kunne påvises, at tilladelsesordningen har den tilsigtede effekt.

Tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, vil ofte have opnået en tilladelse dér og allerede have godtgjort, at de overholder og opfylder en række krav. I overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis og servicedirektivets artikel 10, stk. 3, anføres det derfor i § 9, *stk. 3*, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til de betingelser, som tjenesteyderen allerede har opfyldt i et andet EU/EØS-land eller i tilknytning til en anden dansk tilladelse, når de undersøger, om en tjenesteyder opfylder betingelserne for at få en tilladelse. Det vil sige, at tjenesteydere ikke må udsættes for krav om at opfylde en betingelse flere gange.

Bestemmelsen i § 9, stk. 3, er ikke til hinder for, at de kompetente myndigheder kan anvende deres egne betingelser, der er fastsat i tilladelsesordningen, men den betyder, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige betingelser, som ansøgeren allerede har opfyldt i et andet EU/EØS-land, når de behandler en ansøgning. Stk. 3 indebærer heller ikke, at de kompeten-